

**MAJANDUS- JA TARISTUMINISTER
MÄÄRUS**

Tallinn

2017 nr

Elutähtsa teenuste kirjeldus ja toimepidevuse nõuded elektriga varustamise tagamisel

Määrus kehtestatakse hädaolukorra seaduse § 37 lõike 2 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Määruses kehtestatakse nõuded hädaolukorra seaduse § 36 lõike 1 punktis 1 sätestatud elutähtsale teenusele ning teenuse kirjeldus.
- (2) Määruses sätestatakse nõuded elutähtsa teenuse tasemele, valmisolekule ja teenuse katkestuse ennetamiseks. Samuti sätestatakse tingimused, mille puhul on tegemist elutähtsa teenuse ulatuslikust või raskete tagajärgedega katkestusest põhjustatud hädaolukorraga ja nõuded elutähtsa teenuse põhitegevust toetava teenuste sisseostmiseks teistelt ettevõtetelt ning hädaolukorrast või selle ohust teavitamise korraldus.

§ 2. Elektriga varustamise kirjeldus

- (1) Elektriga varustamine kui elutähtis teenus (edaspidi *elutähtis teenus*) on elektrienergiaga varustamise teenus elektrituruseaduse §-s 12 nimetatud tarbijatele (edaspidi *tarbija*) Eesti territooriumil, mida osutab elektrituruseaduse §-s 21¹ nimetatud elutähtsa teenuse osutaja (edaspidi ühiselt *elektriettevõtja*).
- (2) Elutähtsa teenuse toimimiseks on vajalik elektrienergia tootmine, põhivõrgu ja jaotusvõrgu toimimine ning ühenduste toimimine teiste riikide elektrivõrkudega.

§ 3. Nõuded elutähtsa teenuse tasemele ja valmisolekule

- (1) Põhivõrguettevõtja ja liinivaldaja elutähtsa teenuse tase peab kindlustama Eesti elektrisüsteemi kui terviku toimimise, et igal ajahetkel oleks tarbijatele tagatud elektrituruseaduse § 65 lõike 5 alusel kehtestatud määruse (edaspidi *võrguteenuste kvaliteedinõuete määrus*) nõuetele vastava kvaliteediga elektrivarustus.
- (2) Võrguettevõtja elutähtsa teenuse tase on võrguteenuse piirkonnas nõuetele vastava pingekvaliteediga elektri edastamine ja elektri tarbimiskohta toomine läbi töökindla elektrivõrgu.
- (3) Elektritootja elutähtsa teenuse tase peab vastama elektrituruseaduse § 42 lõike 2 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse võrgueeskirja määrusele.

- (4) Elektriettevõtja peab teiste elutähtsa teenuste katkestuse korral tagama vähemalt elutähtsa teenuse osutamisele kehtestatud minimaalsete nõuete täitmise vastavalt hädaolukorra seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud toimepidevuse plaanile.

§ 4. Nõuded elutähtsa teenuse katkestuse ennetuseks

- (1) Elektriettevõtja peab elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks ja katkestuste ennetamiseks hädaolukorras seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud toimepidevuse riskianalüüsi ja plaani koostamisel arvestama järgmiste ohtudega:
- 1) telefoni-, mobiiltelefoni- ja andmesideteenuse katkestus;
 - 2) küberrünnak infosüsteemide vastu;
 - 3) olulise töötaja puudumine;
 - 4) rasked ilmastikutingimused;
 - 5) füüsiline rünne teenuse osutamiseks oluliste objektide suhtes;
 - 6) tulekahju;
 - 7) pommiähvardus;
 - 8) teenuse osutamiseks oluliste ehitiste, seadmete ja infosüsteemide rikked;
 - 9) küttematerjali, seadmete ja muude oluliste vahendite tarne katkestus;
 - 10) muud asjakohased ohud.
- (2) Elektriettevõtja peab elutähtsa teenuse tagamiseks vähemalt:
- 1) omama dubleeritud lepingud sideoperaatoritega telefoni- ja mobiiltelefoniteenusele;
 - 2) omama telefoni- ja mobiiltelefoniteenuste katkestuste korraks alternatiivseid sidepidamise lahendusi nagu satelliittelefone ning vajadusel muid sidepidamisvahendeid;
 - 3) tagama ööpäevaringselt elutähtsa teenuse toimimiseks vajaliku personali ja alltöövõtjate olemasolu ning nende kättesaadavuse elutähtsa teenuse tagamisega seotud ülesannete täitmiseks;
 - 4) kaitsma süsteeme ja andmeid küberohtude eest.
- (3) Põhivõrguettevõtja on kohustatud lisaks lõigetes 1 ja 2 kehtestatud nõuetele tagama:
- 1) elektrienergia reservvõimsuse kasutuselevõtmise;
 - 2) dubleeritud lepingud sideoperaatoriga andmesideteenusele.

§ 5. Elutähtsa teenuse katkestuse lubatud aeg

Elektriettevõtja lähtub võrguteenuste kvaliteedi nõuete määrase § 4, 4¹, 5 ja 6 kehtestatud elutähtsa teenuse katkestuse lubatud ajast

§ 6. Elutähtsa teenuse taastamise korraldus

- (1) Elektriettevõtja lähtub elutähtsa teenuse taastamisel toimepidevuse plaanis esitatud teenuse taastamise prioriteetidest, arvestades võimalusel järgmisega:
- 1) esimesena taastatakse teenuse objektidel, kus teenuse katkestusega kaasneb otsene oht inimelule;

- 2) teisenä taastatakse teenus objektidel, mis tagavad elutähtsa teenuse või riiklikult oluliste objektide toimepidevust;
- 3) kolmandaks taastatakse teenus muudel objektidel.

§ 7. Nõuded elutähtsa teenuse osutamist toetavate teenuste sisseostmisel

- (1) Elelektriettevõtja peab elutähtsa teenuse osutamist toetavate teenuste sisseostmisel lähtuma lepingupartneri võimest osutada teenust ka hädaolukorras, sealhulgas teiste elutähtsate teenuste katkestuse korral.
- (2) Elelektriettevõtja tagab, et lepingupartner rakendab hädaolukorra seaduse § 41 lõike 3 alusel kehtestatud infosüsteemide ja nendega seotud infovara turvameetmeid.

§ 8. Elutähtsa teenuse katkestamisest põhjustatud hädaolukord

Elutähtsa teenuse ulatuslikust või raskete tagajärgedega katkestusest põhjustatud hädaolukorraga, mille lahendamist korraldab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on tegemist juhul, kui tootja ei suuda tagada tema poolt lepinguga kokkulepitud teenust, mille tagajärjel toimub süsteemi ühtsuse ja töövõime häiring või ulatuslik toitekatkestus või kui on täidetud järgmised tingimused:

- (1) liinivaldaja, põhivõrguettevõtja või võrguettevõtja ei suuda järgida käesoleva määruse paragrahv 5 esitatud katkestuse lubatud aega;
- (2) teenuse katkemise piirkonnas tekib oht teise elutähtsa teenuse katkestusest tuleneva hädaolukorra tekkeks;
- (3) teenuse katkemisest on mõjutatud enam kui 50% mõjutatud piirkonna elanikest.

§ 9. Hädaolukorrast või selle ohust teavitamise korraldus

- (1) Elutähtsa teenuse osutaja teavitab teenusekatkestusest, teenusekatkestusest põhjustatud hädaolukorrast või selle ohust viivitamata Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumit telefoni ja e-posti teel.
- (2) Lõikes 1 kirjeldatud teavitus peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:
 - 1) katkestuse toimumise aeg ja kestus;
 - 2) katkestuse tegelik või oletatav põhjus ja hetkeolukorra kirjeldus;
 - 3) teenuse taastamiseks või teenuse katkestuse mõju vähendamiseks rakendatud ja rakendatavad meetmed;
 - 4) esialgsed andmed prognoositava kahju kohta teenuse tarbijale;
 - 5) esialgsed andmed prognoositava mõju kohta teiste elutähtsate teenuste toimepidevusele;
 - 6) vajadusel esialgsed andmed prognoositava mõju kohta keskkonnale.
- (3) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium teavitab avalikkust hädaolukorrast või selle ohust läbi meediakanalite.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kadri Simson
Majandus- ja taristuminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Merike Saks
kantsler